

Återställning av påverkade sträckor i Lundaboån

Länsstyrelsen i Västra Götaland | 010-22 44 000 | lansstyrelsen.se/vastragotaland

Lundaboån | Marks kommun | HARO 105

Bild: Kraftigt blockrensad sträcka i Lundaboån. Foto Länsstyrelsen Västra Götaland.

Länsstyrelserna

Projektområde och målbild

Lundabon har sina källområden i och omkring sjöarna Kinnasjö, Alsjö och Järvasjö i sydvästra delen av Västra Götalands län. Efter omkring en mil flödar den samman med Torestorpsån då den rinner ut i Sandsjön och efter ytterligare tre kilometer når den sjön Tolken. Lundaboån är utpekad som ett nationellt värdefullt vatten i egenskap av tillrinning till Tolken. Det område som är aktuellt i detta projekt sträcker sig från gamla valvbron i Rökås till inloppet i Sandsjön.

Projektets övergripande syfte är att bidra i arbetet med att nå god ekologisk status i berörda vattenförekomster. Målbilden är en större fysisk variation i vattendragen samt ett jämnare flöde vilket ger en ökad biologisk mångfald men också en förbättrad näringsretention. I tillägg kommer viktiga habitat såsom kvillområden och svämlövskog att återskapas.

Målarten i projektet är den hotade insjööringen i Tolken och Öresjöarna, men åtgärderna kommer även gynna bottenfaunan, vattenvegetationen och fågellivet.

Orsak till åtgärder

Vattenmiljön är kraftigt påverkad av markavvattning genom kanalisering samt rensning av sten- och blockrika strömsträckor. En konsekvens är att Lundaboåns vattenhållande förmåga och hydrologiska regim har försämrats kraftigt. I tillägg har flera viktiga habitat och ekologiska funktioner gått förlorade. Lundaboån har historiskt utgjort lek- och uppväxtområden för Tolkens insjööring, men beståndet är på kraftig tillbakagång och får anses mycket skyddsvärt.

De berörda vattendragssträckorna är biotopkarterade och det har tagits fram förslag på åtgärder för att minska den fysiska påverkan på vattenmiljöerna.

Vad vi vill förbättra

Målbilden uppnås genom att återställa delar av ett avvecklat markavvattningsföretag genom att minska kanaliseringen samt lägga tillbaka bortrensade stenar och block i vattendraget. Genom de tänkta åtgärderna kommer vattnet ges större möjligheter att spridas i sidled vilket återbildar kvillområden och svämlövskogar samtidigt som viktiga reproduktions och uppväxtområden återskapas och tillgängliggörs när sten och block läggs tillbaka. I tillägg kommer vattnets uppehållstid i landskapet öka vilket är ett led i arbetet med att minska övergödningen. Vattnet kommer dessutom flöda jämnare utan lika utpräglade toppar och dalar. Sammantaget förbättras förutsättningarna för att bygga upp och upprätthålla livskraftiga ekosystem, både i vatten och på svämplanet.

Planerade åtgärder och aktiviteter

Länsstyrelsen planerar att tillsammans med berörda sakägare diskutera och genomföra en återställning av det avvecklade markavvattningsföretaget. I tillägg kommer vi diskutera vilka av de förslag som finns i de tillgängliga biotopkarteringarna som är lämpliga att arbeta vidare med.

Planerad uppföljning

Biologisk uppföljning kommer att ske genom elprovfiske.

I samverkan med

Berörda mark- och fiskevattenägare
Projekt Öring i Mark